

Vänstern i Kungsbacka

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | MAJ 2023

**Kvinna, Liv,
Frihet!**

**Ge oss Sverige-
priser på el**

**Ett Kungs-
backa för alla**

FOTO: AGNES STUBBER

KRÖNIKA

Öppna äldre- boendenas matsalar

Kommunfullmäktige debatterade i höstas en motion om att öppna äldreboendenas matsalar även för andra pensionärer. De borgerliga var oroliga att kommunen skulle konkurrera ut privata aktörer. Det argument håller inte.

Det är inte bara mat det gäller utan även att människor som bor på äldreboenden ska kunna få en träffpunkt med sina gamla vänner över en bit mat, och vice versa. En utvecklad äldrevård helt enkelt.

En kommun som går ca 660 miljoner plus skall kunna erbjuda denna service till sina äldre invånare, till förmån både för dem inom och utanför äldrevården.

Alliansen inklusive SD stödde inte motionen, men vi återkommer i den här frågan.

Vänsterpartiet
Kungsbacka

Regeringen står på de rikas sida

Höginkomsttagare får sänkt skatt med 13 miljarder. Inte en enda krona går till höjd a-kassa eller sjukersättning, säger Åsa-Pia Järliden som är skattepolitisk expert (V) och tidigare LO-ekonom.

Sida 4

Jon Thorbjörnson

LEDARE, SIDA 2

"Det går att förändra om viljan finns"

Viking Bengtsson

KRÖNIKA, SIDA 6

"Kungsbacka behöver ett eget energibolag"

Violet Dunér

ARTIKEL, SIDA 6

"Vi måste skapa trygghet för nyanlända"

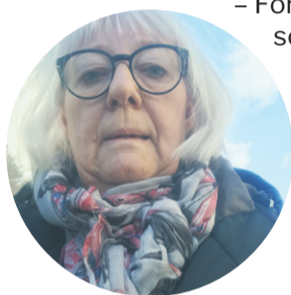
Dags för rätt- visa

Tillsammans tar vi kampen för jämlikhet och rättvisa. Bara när vi gör det tillsammans kan vi bekämpa högerens splittringspolitik och bygga ett samhälle där alla har råd och möjlighet att leva ett gott liv.

FRÅGA **4**

Vad betyder 1 maj för dig?

Åsa Svedjenäs

– Första maj är en dag för solidaritet. En dag för jämställdhet och jämlikhet. En dag att visa att alla människor är lika mycket värda.

Sanna Dabolins

– Jag tror vi behöver en hållbar arbetsmarknad där människor orkar jobba utan att slitas ut i förtid. Därför vill jag lyfta frågan om arbetstidsförkortning. En klassisk paroll värd att kämpa för: "sex timmars arbetsdag!"

Meltem Cimen

– För mig är det viktigt att demonstrera på första maj för att visa att vi i arbetarklassen inte accepterar hur det kapitalistiska systemet förstör våra samhällen!

Marcus Wallin

– I en tid där fattigdomen och ojämlikheten ökar i Sverige är det ännu viktigare för mig att på arbetarrörelsens dag samlas och stärka arbetarrörelsen!

LEDARE

Vi kan förändra – Om vi vill!

FOTO: MIRANDA KARNERT

Solen skiner och Kungsbäck går plus med 756 miljoner. Nu saknas bara viljan att förändra till det bättre.

När kriserna avlöser varandra ställs vi inför svåra utmaningar. Covid, krig och inflation slår hårt mot Sverige och runt omkring i regioner och kommuner dras svångremmen åt, men i Kungsbäck finns det 756 miljoner skäl till en gemensam och stark välfärd. Om viljan finns.

● **Det är svåra tider** för de flesta. För många blir det allt tuffare att få det att gå ihop när kostnaderna ökar i en oroväckande takt. Matpriserna gör att det blir allt dyrare att få med sig matkassarna hem. Prisökningen på basvaror beräknas nu uppgå till 25%, och basvaror är svåra att välja bort. Kostnaderna för boendet drar också i väg när räntorna går upp och övriga Europas stigande energipriser importeras till Sverige i skuggan av Rysslands fruktansvärda anfällskrig mot Ukraina.

Löneutvecklingen har inte alls hängt med i prisutvecklingen och ojämlikheten i Sverige skenar. Vi står inför en lönerörelse där kraven för löntagarnas del är att deras ekonomi inte helt skall ätas upp av inflationen. Det kan inte bara vara löntagare och de som tjänar allra minst som skall ta smällen. Företagsledning och kapitalägare har dragit ifrån och skapat de största inkomstklyftorna sedan 1950-talet.

Det samma gäller pensionen, sjukersättningen, a-kassan, försörjningsstödet och dagersättningen för asylsökande och ukrainare. De har också halkat efter, med försämrade villkor. Det är dags för en politik som fokuserar på att hjälpa människor och att skapa en välfärd för alla.

När Kungsbäck kommun i dessa tider går med 756 miljoner plus så finns det utrymme att hjälpa, men det tycker inte högerstyret.

När de som är i behov av försörjningsstöd får extra pengar av staten, då drar högerstyret i Kungsbäck av de pengarna från försörjningsstödet. Pengar rakt ner i kommunens plånbok med 756 miljoner.

Nyanlända slängs ut ur sina boende i Kungsbäck efter bara två år med all den oro det skapar. Det är inte rimligt.

I stället för att driva äldreboenden i egen regi låter kommunen privata företag göra pengar på att driva dem med sämre arbetsmiljö och färre anställda. Kommunen har möjlighet att ta ansvar och skapa något bra för boende och anställda men väljer att inte göra det.

Det går att förändra om viljan finns.

Jon Thorbjörnson
Ordförande,
Vänsterpartiet
Kungsbäck

1 procent

Den rikaste 1 procenten i världen har mer än dubbelt så mycket tillgångar som 6.9 miljarder människor tillsammans.

Källa: Oxfam Sverige

Fyra V-förslag mot dyrtiderna

Några tar av sparade pengar för att klara fördubblade matpriser och elräkningar, andra har inte ens några sparade pengar att ta av. Dyrtiderna drabbar som alltid de som redan har det ekonomiskt svårt. Här är fyra av Vänsterpartiets förslag mot dyrtiderna.

1. 2. 3. 4.

Sverigepriser på el

Det är inte brist på svensk el som är förklaringen till våra höga elräkningar, utan att det nuvarande systemet med skenande elpriser gynnar elbolagen som exporterar el.

Därför föreslår Vänsterpartiet att elmarknaden i vårt land separeras från exportmarknaden. På det sättet skulle vi kunna återfå låga, normala elpriser. Det vore ett rejält prisskydd för vanliga svenska hushåll.

Avskaffa karensavdraget

När kräksjuka och förkylningar härjar på föris då märks karensavdraget i plånboken för en förskollärare, bussförare eller undersköterska. En genomsnittlig dagsinkomst går helt förlorad innan sjuklön börjar betalas.

Vänsterpartiet anser att karensavdraget bör skrotas helt. Det är inget annat än en klasslagstiftning som drabbar samhällsbärare i arbetaryrken.

Gratis skolfrukost

Dyrtider innebär hungrigare barn. Sex av tio kommuner uppger i en undersökning att det går åt mer skolmat, särskilt på fredagar och måndagar, sedan matpriserna höjts och levnadsomkostnaderna ökat.

Därför föreslår Vänsterpartiet gratis frukost på alla landets skolor. Reformen förväntas kosta mellan 0,5–1,0 miljarder kronor/år beroende på antalet kommuner som ansluter. Beräkningen utgår från antalet elever, antal skoldagar och den beräknade kostnaden per barn i de kommuner som har frukost redan idag.

Höj a-kassan

A-kassan behöver bli bättre. Vi vill höja den högsta dagpenningen och grundbeloppet, höja ersättningsnivån till 80 procent för hela ersättningsperioden samt för tid med aktivitetsstöd, förbättra kvalificerings- och ersättningsvillkoren och återinföra studerandevillkoret. A-kassans ersättningsbelopp ska även indexeras så att de kopplas till den allmänna löneutvecklingen.

Med vårt förslag får 80 procent av löntagarna 80 procent av sin tidigare lön om de blir arbetslösa. Det behövs för det enskilda hushållet när vi nu går in i en lågkonjunktur. Samtidigt är det viktigt för löntagarnas position på arbetsmarknaden generellt. Sverige är bättre med starka och trygga löntagare.

Statens omsorg om medborgarna borde i högre grad riktas till dem som drabbas värst av dyrtiden, säger före detta LO-ekonomen Åsa-Pia Järliden Bergström.

Staten bör lindra bördan för de värst drabbade

Inflationen slår hårt mot hushållen, och hårdast mot de som tjänar minst. Staten skulle kunna lätta bördan. Men det blir ingen höjda-kassa eller högre sjukersättning. Det blir inte heller halverade kostnader i kollektivtrafiken. Däremot blir det skattesänkningar för de rikaste.

● **– Regeringen säger** att den inte vill driva på inflationen. Men den beror inte på inhemska förhållanden, påpekar Åsa-Pia Järliden Bergström, före detta LO-ekonom som numera är skattepolitisk expert hos Vänsterpartiet.

Den moderatledda regeringen har däremot sänkt skatten med tretton miljarder för löntagare med de högsta inkomsterna. De pengarna hade gjort större nytta för arbetslösa, sjuka och pendlare, menar hon.

–I stället har man dragit ned på arbetsmarknadspolitiken och lagt en stram budget, samtidigt som kostnaden för hälften av hushållens nödvändiga utgifter – transporter, elektricitet, mat – stiger brant på grund av inflationen.

Skattebidrag

I andra änden är systemet med skattebidrag intakta. Rut, Rot och ränteavdrag ändras inte.

–Just nu är det kanske inte läge att justera i ränteavdragen, kommenterar Järliden. Men rent allmänt har dessa skatteavdrag inneburit ett stort steg bort från den generella välfärdspolitiken.

Resurser flyttas från det gemensamma till enskilda, mer eller mindre välbeställda individer. När inflationen dessutom raderar sju års löneyft, som konjunkturinstitutet konstaterade i december, återstår inte mycket mer för löntagarna än att ställa krav på högre löner. Men avtal som ger 4,5–5,5 procent i lönepåslag lär inte täcka höjda levnadsomkostnader.

Höga vinster

–Vi har haft en låg inflation under lång tid och en löneutveckling som stannade av under pandemin, säger Åsa-Pia Järliden. Samtidigt har företagens vinster varit höga.

”Märket”, industrifackens avtal, bestämmer lönenivån för resten av arbetskollektivet. Det gynnar exportindustrin

på bekostnad av de anställda inom handel och vård.

–LO har som mål att löneskillnaderna mellan dem i manligt dominerande fack och dem i kvinnoyrken ska vara halverade 2028. Det finns ingenting som tyder på att vi når dit.

Bantade bidrag

Regeringens bantade bidrag till kommuner och regioner spär på orättvisorna.

–Enligt SKR, Sveriges kommuner och regioner, fattas det tio miljarder kronor för i år, påminner Åsa-Pia Järliden Bergström.

Företagen ökar sina vinstmarginaler och vältrar över kostnader på kunderna. Riksbanken offerar löntagarna när räntehöjningar tvingar ut allt fler i arbetslöshet. Men, säger Järliden, det är inte lönebildningen som driver på inflationen.

Per Längby

Pengar till vården hamnar i fel fickor

Den borgerliga politiken har nått vägs ände, säger Patrik Strand. Det behövs en ny politik för en välfärd som man kan lita på.

– Det finns pengar, men de ligger i fel fickor.

Efter 35 år som undersköterska och skötare väntar Patrik Strand otåligt på att äldreboende och sjukvård ska få de resurser den behöver.

Inte ens en pandemi lyckades väcka de styrande.

● **Covid-19 avslöjade** världens och omsorgens brister och ur dess kaos hoppades många att landets största yrkesgrupp, undersköterskorna, äntligen skulle få bättre villkor. Så blev det inte.

–Tvärtom. På Skånes universitets-

sjukhus i Malmö har runt tjugo procent av undersköterskorna inom många verksamheter sagt upp sig under 2022, berättar Patrik Strand, vänsterpartist och styrelsemedlem i Kommunals sektion för regionanställda i Malmö och Trelleborg.

800 miljoner

Det borgerligt styrda Region Skåne, med mer än 30 000 medarbetare, ska spara 800 miljoner kronor i år.

–Det motsvarar lönerna för samtliga undersköterskor på SUS i Malmö. Vi sitter fast i en nedåtgående spiral som gör det allt svårare att rekrytera och behålla medarbetare.

I akutsjukvården i Malmö har en tredjedel av sjuksköterskorna slutat, i Lund hälften. I universitetssjukhusets budget gapar ett hål på 1,5 miljarder för 2023.

Trosvissa löften från politiken om att duktiga medarbetare ska ro sparbetingen i land imponerar inte på Patrik Strand.

Lägsta skatten

–Visst kan vi förbättra våra arbetsmetoder, exempelvis mot en mer demokratisk styrning där alla yrkesgrupper kan bidra med sin kunskap. Men det är politikerna som bestämmer över pengarna, och den budget de lägger är helt avgörande, liksom vilken skatt de tar ut.

I Region Skånes fall är det en av de lägsta i landet.

–Hälso- och sjukvårdslagen talar om god och likvärdig vård. Ingenting om

vinster. Bland Region Skånes privata vårdgivare finns det ett femtiotal som inte ens har kollektivavtal. Hur kan man acceptera att våra skattemedel går till en oseriös låglönekonkurrens?

Skattefiffel

I Stockholm, berättar Patrik Strand, lämnade Kommunal för några år sedan en rapport om välfärdsföretag som förutom detta dessutom fiffelar med skatter, pensionsinbetalningar och andra skyldigheter.

Välfärdsbrottsligheten går före lika vård till alla. Skattepengarna hamnar i fel fickor.

Per Längby

Hellre varmt i lägenheten än marknadspriser på el

● **Politiken ska inte** lägga sig i. Det var moderaternas första paradigmskifte, anno 1970-tal.

Sedan dess har allt fler välfärdstjänster privatiserats, däribland elmarknaden.

–Och då får människorna frysa i sina hem, medan elproducenterna drar in stora vinster, säger Nooshi Dadgostar, partiledare för Vänsterpartiet.

Det krävs ett helt annat paradigmskifte än det den moderatledda regeringen talar om i dag, menar hon. Till att börja med bör Sverige införa Sverige-priser på el.

–Elektricitet är en livsnödvändig resurs som ska ha ett så lågt pris som möjligt. Vi har ett överskott som vi kan och ska exportera, men priserna inom landet ska ned till tidigare nivåer.

Bli mätta

Politiken bör lägga sig i. När räntan går upp, när matpriserna skenar och när den ensamstående mamman avstår från sin måltid för att barnen ska bli mätta.

–I stället sänker regeringen skatten för höginkomsttagare med ettusen kronor i månaden, påpekar Nooshi Dadgostar.

Vänstern, däremot, står för en krispolitik som stöttar de svagaste.

En sådan politik tar vara på överskottet och höjer sjukersättning och a-kassa.

–Vi kan också pröva tillfälligt höjda barnbidrag till ensamstående föräldrar, säger partiledaren.

Pressad regering

Men var finner man en majoritet för detta?

–Regeringen är pressad. Den har ett väldigt lågt förtroende bland väljarna.

Och vi har nyligen avstyrat en skärpning av karensavdraget.

Politiken lägger sig i. Antingen den är höger eller vänster. Den förra vill tala tyst om skattesänkningar för de rikaste, säger Nooshi Dadgostar. Den senare går gärna i allians med krafter som står för solidaritet och jämlikhet.

Per Längby

KRÖNIKA

Nytt energibolag nödvändigt

2001 beslutade Kommunfullmäktige om en av de dummas affärer som genomförts av Kungsbacka kommun - försäljningen av det kommunala energibolaget. Det var inte av ekonomiska skäl, utan av rent ideologiska skäl som dåvarande Folkpartiets motion drevs igenom av FP, M och KD. Borgerligheten var inte enade i frågan utan partipiskan ven och ledamöter som var emot byttes ut mot ersättare. Jag menar att de på detta sätt manipulerade valresultatet för att få igenom försäljningen. I övriga kommuner i Halland har man resonerat annorlunda. Man har behållit sina energibolag, de levererar vinster in i kommunkassan och man är aktiv i arbetet med förnybar energi.

I Kungsbacka saknas detta. Att man sätter upp solceller på kommunala byggnader är positivt men förändrar inte helhetsbilden. Vad som behövs är en kommunal samordning av utvecklingen av den förnybara energin inom kommunen. I övriga halländska kommuner händer det betydligt mera och deras kommunala kassor tillförs hela tiden överskott från verksamheten. Med en kommunal samordning demokratiserar vi även att folkliga initiativ kan tas med i processen och beredas på ett demokratiskt sätt.

Vi demokratiserar vår energiframtid och alla kommuninvånare kan bli delaktiga. Vänsterpartiet i Kungsbacka menar att ett kommunalt energibolag för förnybar energi är nödvändigt och vi kommer att verka för detta under kommande mandatperiod.

Viking Bengtsson
Gruppledare för Vänsterpartiet i kommunfullmäktige

FOTO: MIRANDA KARNERT.

En bostad är en central del i tillvaron. Det är viktigt att det finns alternativ för de som vill bo här.

En kvotflykting är en person som har flytt från sitt land och som har blivit utvald av FN:s flyktingorgan UNHCR för att få flytta till ett annat land. Det kallas vidarebosättning. Sverige har sedan 1950 ett kvotflyktingssystem med målet att ge de mest utsatta skydd i Sverige. Det är regeringen och riksdagen som bestämmer hur många kvotflyktingar Sverige ska ta emot.

● **Som kvotflykting blir** man redan före ankomsten till Sverige hänvisad till någon av landets kommuner. Kommunen förbereder mottagandet och ordnar boende som är klart när personen anländer.

Varje år ger regering och riksdag Migrationsverket resurser för att kunna överföra ett visst antal kvotflyktingar till Sverige. Inriktningen på uttagningarna bestäms av Sveriges regering men vilka flyktinggrupper som ska prövas för vidarebosättning från olika länder bestäms av Migrationsverket i samarbete med UNHCR.

2019 flyttade de första familjerna in på Södra Annebergsvägen, Tempohuset. Det beslutades att kontrakten för de nyanlända familjerna skulle gälla i två år. De första utflyttningarna har ägt rum. Situationen har granskats av Kom-

munrevisionen och det fastslogs att FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, ej fått råda vid flytten.

Det är åter dags för nya utflyttningar. Trygghetsteamet på Älvsåkerskolan lärmar om barnens situation. Många barn mår dåligt. FN:s konvention om barnets rättigheter ratificerades av Sverige 1990 och blev svensk lag 2020. Det verkar dock Kungsbacka kommun inte bry sig om när de återigen struntar i att följa barnkonventionen och därmed svensk lag:

Artikel 3. När vuxna fattar beslut som rör barn ska de se till barnets bästa. Det betyder att de alltid ska tänka på vad som är bra för dig och hur beslutet blir för dig. Vuxna ska också tänka på varje barns bästa när ett beslut handlar om många barn.

Artikel 6. Du har rätt att leva och utvecklas. Ditt land ska göra allt det kan för att du ska kunna utvecklas och ha en bra barndom.

Artikel 12. Barnet har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter utifrån barnets ålder och mognad.

Vi tycker att hanteringen av nyanlända i Kungsbacka kommun är alarmerande på många sätt. Det behövs längre tid än två år för aklimatisering och integration, för att finna arbete och bostad och komma till rätta i ett nytt samhälle.

**Viking Bengtsson
Violet Dunér**
Fullmäktigeledamöter
för Vänsterpartiet

Vänsterpartiet vill att

1 Barnens familjer får stanna i samma boende i minst fyra år. Vänsterpartiet anser att man är nyanländ i fyra år. Det finns andra kommuner som delar den uppfattningen

2 Ingen elev ska behöva ryckas upp i mitten av terminen, flytt och byte av skola bör ske under sommarlovet. Det skulle ge de bästa förutsättningarna för en positiv inskolning för både barn och mottagande skola och möjlighet till integration på den nya orten.

Sämst i Norden

Sverige är sämst i Norden på att bekämpa ojämlikhet och vi rasar 20 platser i internationell mätning.

Källa: Commitment to Reducing Inequality Index

FOTO: FRIDA SJÖGREN

Mats Jonsson:

Från självbiografi till folkbildning

Mats kallar sig själv för serietecknare, även om han medger att det inom författarskapet inte anses lika "fint" som att vara en "vanlig" författare. Det blir ett sorts internt klassamhälle även där skrattar han.

● **När jag pratar** med Mats sitter han med en kopp kaffe hemma i Sandslån, i ett klassiskt svenskt arbetarkök. Klockan tickar regelbundet i bakgrunden, och en gammal vedspis utgör en stor del av det lilla utrymmet.

Idag är Mats aktuell med boken *När vi var samer*, ett självbiografiskt verk som

handlar om hur han upptäckte sin familjs okända samiska ursprung. När folk pratar med honom om boken brukar han få två olika reaktioner berättar han. Den ena är att man själv har samiskt ursprung och att boken blir en sorts upprättelse. Den andra reaktionen är: "herregud jag visste ingenting om det här". Och det är här någontans som Mats har insett att hans roll som kulturskapare har förändrats, att han har blivit folkbildare.

– Min roll i kampen är att upplysa, ge perspektiv för att få folk förstå och fundera över samhället och var deras politiska hemvist bör ligga.

Var tredje vecka publicerar Mats en seriestripp i tidningen *Arbetet*, så han har

blivit van vid att kritisera samtiden på löpande basis, skrattar han.

Men Mats upplever att det saknas något i skildringen av glesbygden, något han vill ändra på.

– Jag vill ge landsbygdskommuner en egen berättelse. De enskilda människorna uppmärksammas ofta inom den vanliga journalistiken. Jag vill skildra en fattig kommuns vardag, nedskärningarna man blivit tvingad till i decennier och som bara fortsätter.

Och många diskussioner om nedskärningar blir det där vid bordet i köket:

– Min fru sitter i fullmäktige för Vänsterpartiet och är kommunanställd. Vi pratar om hur man som tjänsteman för

kommunen ser hur allting skärs ner, samtidigt som man som politiker för kommunen känner sig kraftlös. Vi behöver större förändringar på riksplan, något som knappast kommer ske med den här regeringen.

När han skrev boken om glesbygd *Nya Norrland* bodde han i Stockholm. Han konstaterar att det är stor skillnad på att skriva om glesbygden med ett utifrånperspektiv och att göra det om man faktiskt bor där själv.

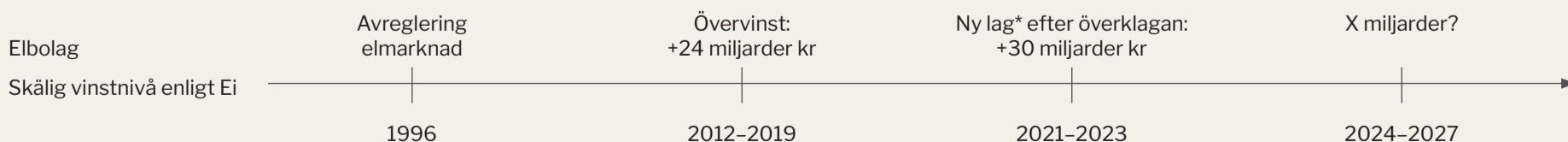
– Boken hade sett helt annorlunda ut om jag skrivit den när jag bott här. Kanske får det bli en *Nya Norrland 2*? skrattar Mats och dricker upp sin sista skvätt kaffe.

Sebastian Nygren

ELNÄTBOLAGENS ÖVERVINSTER

Ingenting är så illa att det inte kan bli värre

Fram till avregleringen av elmarknaden 1996 betraktades elmarknaden som en del av samhällsnyttan. Därefter blev den konkurrensutsatt. Energimarknadsinspektionen (Ei) avgör skälig vinstnivå för elnätsbolagen, men myndighetens bedömning överklagades 2021 av bolagen, som har en monopolliknande ställning i sina regioner.

* Retroaktivt efter överklagan från elnätsbolagen 2021, vilket gav en betydande inkomstöverföring från konsument till elbolag, enligt Konkurrensverket, Ei och ett flertal kundorganisationer.

Källa: DN den 10 februari 2023
Siffror: Energimarknadsinspektionen (Ei)

Fira med
Vänsterpartiet

1 maj
2023

Alla ska ha råd!

Vi ses i Kungsbacka

Klockan: 11:00

Kulturhuset Fyren

**Tal av Viking Bengtsson och
Jon Thorbjörnson**

**Musik, diktläsning och
poängpromenad!**

